

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 09.05.2018, με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου -Εισηγήτρια- και Μαρία Μανδράκη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 30.03.2018 (ημεροχρονολογία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 306/02.04.2018 της εταιρείας με την επωνυμία [...] και με διακριτικό τίτλο [...], που εδρεύει στην [...], οδός [...], νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της με αριθ. Φ.600.14/46/509864/Σ.2180/15 απόφασης της Διεύθυνσης Προμηθειών της [...], όπως αυτή εκδόθηκε στο πλαίσιο διενέργειας ηλεκτρονικού, ανοικτού, δημόσιου διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με τη με αριθ. 24/2017 Διακήρυξη με αντικείμενο τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο 3ετούς διάρκειας για την προμήθεια 315.000 πετσετών (προσώπου-λουτρού-ποδιών), συνολικού προϋπολογισμού 959.610,00 €, χωρίς Φ.Π.Α.

Με την Προδικαστική Προσφυγή της η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της ανωτέρω προσβαλλόμενης πράξης κατά το μέρος που με αυτή, κατά το στάδιο ελέγχου των υποφακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά», απορρίφθηκε η προσφορά της και ως εκ τούτου αποκλείστηκε από το επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, για τους αναφερόμενους στην υπό εξέταση Προσφυγή της λόγους.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης: 391/2018

1. Επειδή, με την υπ' αριθ. 24/2017 Διακήρυξη προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός δημόσιος διαγωνισμός με αντικείμενο τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο 3ετούς διάρκειας για την προμήθεια 315.000 πετσετών (προσώπου-λουτρού-ποδιών) της [...], συνολικού προϋπολογισμού 959.610,00 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., η οποία Διακήρυξη καταχωρήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) στις 07.07.2017, όπου έλαβε Συστημικό Αριθμό : α/α [...].

2. Επειδή, έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 199622407958 0529 0021) ποσού 2.312,00 €, το οποίο και υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5 % επί της προϋπολογισθείσας αξίας των προσφερόμενων ειδών 1 και 3 της υπό ανάθεση συμφωνίας-πλαίσιο για τρία έτη.

3. Επειδή, έχει γίνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (προμήθεια), της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ύψους 959.610,00 € χωρίς Φ.Π.Α, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και του χρόνου δημοσίευσης της Προκήρυξης στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου ΙV Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π.

5. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 21.03.2018, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες και η Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε στις 30.03.2018 (ημερομηνία ανάρτησης της προσφυγής στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

Αριθμός απόφασης: 391/2018

6. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπό κρίση προσφυγής σε συνδυασμό με τις προσκομισθείσες απόψεις της αναθέτουσας αρχής, η προσφεύγουσα εκ παραδρομής αναφέρεται στον αριθμό πρωτ. της προσβαλλόμενης απόφασης ως Φ.600.14/46/509864/Σ.2180/15, ενώ κατά το ορθόν η προσβαλλόμενη απόφαση με το περιεχόμενο που κατά τους ως κατωτέρω λόγους προσφυγής της εκτίθεται, φέρει τον αριθμό πρωτ. Φ.600.1/44/342917/Σ.635/14 Μαρ 18/ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ/3α. Ως εκ τούτου, κατ'ορθή ερμηνεία γίνεται δεκτό ότι η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της με τον ορθό αριθ. πρωτ. Φ.600.1/44/342917/Σ.635/14 Μαρ 18/ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ/3^α απόφασης, όπως αυτή εκδόθηκε στο πλαίσιο διενέργειας του υπόψη διαγωνισμού, κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η τεχνική της προσφορά και αποκλείστηκε η συμμετοχή της από το επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ειδικότερα, με την ως άνω προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας με την αιτιολογία ότι *«δεν υποβλήθηκε υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 στην οποία να δηλώνεται ότι, τα υπό προμήθεια είδη συμμορφώνονται πλήρως με τις απαιτήσεις του Κανονισμού ΕΚ 1907/2006-REACH της Ε.Ε. καθώς και όλων των προσθηκών και τροποποιήσεων του, κατά παράβαση της παραγράφου 7.1 Της Τεχνικής Προδιαγραφής Ενόπλων Δυνάμεων και του άρθρου 94 του Ν. 4412/2016 και β) στην υπεύθυνη δήλωση αποδοχής της ρήτηρας κωδικοποίησης δεν υπάρχει σχετική αναφορά στις STANAGS 3150, 3151, 4177,4199 ΚΑΙ 4438 κατά παράβαση του άρθρου 3 παρ. 2 των ειδικών όρων της υπόψη διακήρυξης και του άρθρου 94 του Ν. 4412/2016»*. Ως εκ τούτου, με την υπό κρίση προσφυγή της η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσβαλλόμενης απόφασης ισχυριζόμενη ότι η προσφορά της απορρίφθηκε κατά παράβαση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, καθώς η αναθέτουσα αρχή προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση/αξιολόγηση του περιεχομένου των προσκομισθέντων δικαιολογητικών της τεχνικής της προσφοράς, σε κάθε δε περίπτωση διότι δεν της παρείχε κανένα περιθώριο διευκρίνισης/συμπλήρωσης της προσφοράς της.

7. Επειδή, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα στοιχειοθετεί το έννομο συμφέρον της στο γεγονός ότι έχει υποβάλει νομίμως και εμπροθέσμως την

Αριθμός απόφασης: 391/2018

προσφορά της και εύλογα προσδοκά να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση, καθότι εσφαλμένως η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την τεχνική της προσφορά κατά το στάδιο αξιολόγησης των υποφακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά», με περαιτέρω συνέπεια τον αποκλεισμό της από το επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, αποτέλεσμα που επιδιώκει να ανατραπεί κατόπιν αποδοχής της υπό κρίση προσφυγής της.

8. Επειδή, αναφορικά με την αίτηση περί απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας για το λόγο ότι δεν προσκόμισε Υπεύθυνη Δήλωση προς συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Κανονισμού ΕΚ 1907/2006-REACH, με τον πρώτο λόγο προσφυγής της η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, ακόμα κι αν δεν υπέβαλε αυτοτελές έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης με το απαιτούμενο κατά τον όρο 7.1. των επισυναπτόμενων στη διακήρυξη Τεχνικών Προδιαγραφών περιεχόμενο, ήτοι δηλώνοντας σε αυτό ότι : «τα υπό προμήθεια είδη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του Κανονισμού ΕΚ 1907/2006-REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και όλων των προσθηκών και τροποποιήσεών του», η δήλωση τούτη κατ'ουσίαν συνάγεται από το προσκομισθέν Έντυπο Συμμόρφωσης προς την Προδιαγραφή των Ενόπλων Δυνάμεων, όπου σημειώνεται η απάντηση «ΣΥΜΦΩΝΩ» δίπλα στην απαίτηση «ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ REACH», το οποίο υπέβαλε εντός του φακέλου της τεχνικής της προσφοράς νομίμως σφραγισμένο και υπογεγραμμένο.

9. Επειδή, στην παρ. 7.1 του Εντύπου «Προδιαγραφή Ενόπλων Δυνάμεων», το οποίο επισυνάπτεται στην υπόψη διακήρυξη συνιστώντας αναπόσπαστο μέρος αυτής, προβλέπεται ότι : «7.1 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ REACH. Οι συμμετέχοντες στο Διαγωνισμό υποχρεούνται, μαζί με την τεχνική τους προσφορά, να προσκομίσουν Υπεύθυνη Δήλωση του νόμου 1599/1986, στην οποία θα δηλώνουν ότι τα υπό προμήθεια είδη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του Κανονισμού ΕΚ 1907/2006-REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και όλων των προσθηκών και τροποποιήσεών του. Η δήλωση

Αριθμός απόφασης: 391/2018

αυτή αφορά στα παρασκευάσματα καθώς και σε όλα τα αντικείμενα τα οποία περιέχουν χημικές ουσίες στη σύστασή τους ή στα οποία έχουν εφαρμοστεί χημικές ουσίες και παρασκευάσματα κατά την παραγωγή τους. Η Υπηρεσία, μετά την υπογραφή της σύμβασης, διατηρεί το δικαίωμα όπου και όταν κριθεί αναγκαίο, να ζητήσει να προσκομιστούν δικαιολογητικά τεκμηρίωσης ή να διενεργηθούν εργαστηριακές δοκιμές», ενώ στην παράγραφο 7.3. αυτής προβλέπεται ότι : «7.3 ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ. Ο προμηθευτής είναι υποχρεωμένος στην προσφορά του να επισυνάψει συμπληρωμένο αναλυτικό φυλλάδιο με τίτλο «ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ», σύμφωνα με το Υπόδειγμα του Παραρτήματος “Γ” της παρούσας [το υπόδειγμα υπάρχει αναρτημένο και στην ιστοσελίδα «ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ» (<http://www.geetha.milgr/>), επιλέγοντας αρχικά «ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΕΝΤΥΠΑ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ» και στη συνέχεια «ΕΝΤΥΠΑ»]. Διευκρινίζεται ότι, η κατάθεση του ανωτέρω φυλλαδίου δεν απαλλάσσει τους προμηθευτές από την υποχρέωση υποβολής των κατά περίπτωση δικαιολογητικών, που καθορίζονται με την παρούσα Προδιαγραφή».

10. Επειδή, ως είναι γνωστό, κατά πάγια νομολογία αλλά και την απολύτως κρατούσα άποψη στην επιστήμη του διοικητικού δικαίου, η διακήρυξη του διαγωνισμού συνιστά στο σύνολό της κανονιστική πράξη της αναθέτουσας αρχής, συνακόλουθα και οι όροι της διακήρυξης έχουν κανονιστικό χαρακτήρα, περιλαμβάνουν δηλαδή γενικούς και αφηρημένους κανόνες, η πιστή τήρηση των οποίων ελέγχεται από τα δικαστήρια, και οι οποίοι δεσμεύουν απολύτως τόσο την αναθέτουσα αρχή και τα όργανα που διεξάγουν το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζόμενους (Ε.Α.348/2010, 613/2009, ΕΣ VI Τμήμα 78/07, 181/06, 19/05, 31/03).. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, η διαδικασία των διαγωνισμών είναι αυστηρώς τυπική υπό την έννοια ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων πρέπει να τηρούν απολύτως τους υποχρεωτικούς και δεσμευτικούς όρους της διακήρυξης και να βρίσκονται σε συμφωνία με το κανονιστικό περιεχόμενο αυτών, όπερ συνεπάγεται ότι κάθε παράβαση των σχετικών όρων της διακήρυξης έχει σαν επακόλουθο το απαράδεκτο της υπόψη

Αριθμός απόφασης: 391/2018

προσφοράς ή/και την ακυρότητα των πράξεων της αναθέτουσας αρχής που δε συνάδουν στις παραπάνω επιταγές (ΟΛΣΤΕ 2137/93, ΣΤΕ 4343/05, 1945/01).

11. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου προσφοράς της προσφεύγουσας προκύπτει πράγματι ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε το Έντυπο Συμμόρφωσης προς Προδιαγραφή των Ενόπλων Δυνάμεων συμπληρώνοντας στο πεδίο «Απάντηση» που αντιστοιχούσε στο πεδίο «Απαίτηση 7.1. Συμμόρφωση με τις Απαιτήσεις του Κανονισμού REACH» με την απάντηση «ΣΥΜΦΩΝΩ». Παρόλα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τις επιταγές της υπόψη διακήρυξης ορίζεται ρητώς ότι «η κατάθεση του ανωτέρω φυλλαδίου δεν απαλλάσσει τους προμηθευτές από την υποχρέωση υποβολής των κατά περίπτωση δικαιολογητικών, που καθορίζονται με την παρούσα Προδιαγραφή», η προσφεύγουσα δεσμευόταν για το παραδεκτό της προσφοράς της να προσκομίσει όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που κατά περίπτωση απαιτούνται από τη διακήρυξη για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις τιθέμενες στο ως άνω φύλλο συμμόρφωσης προδιαγραφές, καθώς απλώς και μόνον η προσκόμιση συμπληρωμένου και νομίμως υπογεγραμμένου του φύλλου συμμόρφωσης δεν αρκούσε προς τούτο. Υπό τη συνθήκη αυτή, αβάσιμα προβάλλεται από την προσφεύγουσα ο ισχυρισμός ότι η απάντηση «ΣΥΜΦΩΝΩ» στην απαίτηση της συμμόρφωσης με τον Κανονισμό REACH που περιέχεται στο προσκομισθέν φύλλο συμμόρφωσης συνιστά πλήρης απόδειξη της συμμόρφωσης με την απαίτηση τούτη, αναπληρώνοντας το περιεχόμενο της μη προσκομισθείσας περαιτέρω Υπεύθυνης Δήλωσης, σε κάθε δε περίπτωση η προσκόμιση της επίμαχης Υπεύθυνης Δήλωσης ουδόλως μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συμπλήρωσης/διευκρίνισης κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, καθόσον συνιστά δικαιολογητικό που, αν και απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού κατά τους όρους της διακήρυξης, δεν υποβλήθηκε καθόλου. Ενόψει αυτών, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 346, 184/2017, 860, 38/2011 κ.α.), η παράλειψη της προσφεύγουσας να περιλάβει εντός του φακέλου της τεχνικής της προσφοράς την απαιτούμενη υπεύθυνη δήλωση αποτελεί ουσιώδη έλλειψη της προσφοράς της που καθιστούσε υποχρεωτική την απόρριψη της προσφοράς

Αριθμός απόφασης: 391/2018

της (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 346, 13/2017, 185/2011, 1065/2009) και δεν μπορούσε να αναπληρωθεί από τη γενική δέσμευση «ΣΥΜΦΩΝΩ» που περιέχεται στο προσκομισθέν Έντυπο Συμμόρφωσης (ΔΕφΘεσ/νίκης 4/2018).

12. Επειδή, αναφορικά με την αιτίαση περί απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας για το λόγο ότι δεν αποδεικνύεται η συμμόρφωση της προσφοράς της με τη ρήτρα κωδικοποίησης ως προς τις STANAGS 3150, 3151, 4177, 4199 ΚΑΙ 4438, όπως η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, η συμμόρφωση με την εν λόγω απαίτηση αποδεικνύεται με την προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης κατά το περιεχόμενο της οποίας η ίδια δηλώνει : «αποδέχομαι τη ρήτρα κωδικοποίησης». Και τούτο διότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η εν λόγω δήλωση έχει γενικό περιεχόμενο, με την έννοια ότι η προσφεύγουσα δεσμεύεται ότι αποδέχεται γενικώς κάθε ρήτρα κωδικοποίησης που αναφέρεται στην υπόψη διακήρυξη και συνεπώς και των ειδικώς αναφερόμενων στη διακήρυξη.

13. Επειδή, με το άρθρο 3 των ειδικών όρων της υπόψη διακήρυξης προβλέπεται ότι : *«Άρθρο 3^ο : Κωδικοποίηση Υλικών 1. Απαιτείται η κωδικοποίηση των υπό προμήθεια υλικών. 2. Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ για όσα από τα προσφερόμενα υλικά δεν είναι κωδικοποιημένα κατά ΝΑΤΟ πρέπει να αποδεχθούν γραπτώς με την προσφορά τους τη ΡΗΤΡΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ (Προσθήκη «1/Β») ως και τις STANAGS 3150, 3151, 4177, 4199 και 4438 που αφορούν στην κωδικοποίησή τους. 3. Η αποδοχή της ΡΗΤΡΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ αποτελεί ΑΠΑΡΑΒΑΤΟ ΟΡΟ και σε περίπτωση που δε γίνεται δεκτή από τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό, οι προσφορές τους θα απορρίπτονται».*

14. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου προσφοράς της προσφεύγουσας συνάγεται ότι, αυτή πράγματι προσκόμισε την από 04.09.2017 Υπεύθυνη Δήλωση της νόμιμης εκπροσώπου-διαχειρίστριάς της, με την οποία η τελευταία δηλώνει ρητά ότι «αποδέχομαι τη ρήτρα κωδικοποίησης». Με το περιεχόμενο τούτο η ως άνω υπεύθυνη δήλωση κρίνεται ότι καταλαμβάνει κάθε ρήτρα κωδικοποίησης των προσφερόμενων ειδών που κατά τους όρους της

Αριθμός απόφασης: 391/2018

διακήρυξης απαιτείται να αποδεχτούν οι προσφέροντες, σε κάθε δε περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη ότι στο άρθρο 3, σημείο 3 του ως άνω ειδικού όρου όπου προβλέπεται ότι «η αποδοχή της ρήτρας κωδικοποίησης αποτελεί απαραίτητο όρο ...», γίνεται χρήση του γενικού όρου «αποδοχή της ρήτρας κωδικοποίησης», αναφερόμενη όμως και εδώ η διακήρυξη στη ρήτρα κωδικοποίησης ως προς τις STANAGS 3150, 3151, 4177, 4199 και 4438, το αυτό περιεχόμενο γίνεται δεκτό ότι έχει και η υποβληθείσα εκ μέρους της προσφεύγουσας υπεύθυνη δήλωση, με τη φράση «αποδέχομαι τη ρήτρα κωδικοποίησης».

15. Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 102 παρ. 1, 2 και 5 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : *«1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή*

Αριθμός απόφασης: 391/2018

εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς»

16. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις και όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011). Ειδικότερα δε έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία ότι παροχή διευκρινίσεων νοείται αποκλειστικά και μόνο όταν γεννάται αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της προσφοράς και όχι όταν αυτό είναι σαφές, δοθέντος ότι στην περίπτωση αυτή θα επρόκειτο για αθέμιτη τροποποίηση του περιεχομένου της προσφοράς των διαγωνιζομένων (ΣτΕ 90/2010). Στην υπό κρίση περίπτωση, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα προσκόμισε Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία δηλώνεται «η αποδοχή της ρήτρας κωδικοποίησης», η αναθέτουσα αρχή θα μπορούσε με διευκρινιστικό έγγραφο να ζητήσει την αποσαφήνιση του περιεχομένου της εν λόγω Υπεύθυνης Δήλωσης, ώστε να επαληθεύσει ότι το περιεχόμενο αυτής αναφέρεται ειδικότερα στις ζητούμενες κατά τη διακήρυξη STANAGS 3150, 3151, 4177, 4199 και 4438. Ως εκ τούτου, γίνεται δεκτός ως βάσιμος ο δεύτερος λόγος της υπό κρίση προσφυγής.

17. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί καθώς ορθώς η προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη λόγω μη συμμόρφωσης με τα απαιτούμενα κατά τον όρο. 7.1. του Εντύπου «Προδιαγραφή Ενόπλων Δυνάμεων» της οικείας διακήρυξης.

Αριθμός απόφασης: 391/2018

18. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 199622407958 0529 0021), ποσού 2.312,00 € πρέπει να καταπέσει.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του προσκομισθέντος παραβόλου ποσού 2.312,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 9 Μαΐου 2018 και δημοσιεύθηκε στις 18 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Κωνσταντίνος Πολ. Κορομπέλης

Νεκτάριος Α. Μερτινός